

FRISSE WIND

SAMEN WERKEN AAN EEN GOEDE MOLENBIOTOOP

Nederland is groot geworden door molens, of het nu gaat om waterbeheersing, voedselvoorziening of industriële processen. Vrijwel alle molens werden door wind aangedreven en hadden dan ook recht op vrije windvang. Nu de molens hun economische functie hebben verloren, is het niet meer vanzelfsprekend dat met de molens rekening wordt gehouden. Voor een goed beheer van molens is het echter noodzakelijk om regelmatig te draaien. Daarom is een goede windvang nog steeds van belang. De omgeving van de molen noemen we de molenbiotoop. Een goede molenbiotoop hebben we samen in de hand. Dit kunnen we bereiken door met aandacht, kennis en betrokkenheid aan de omgeving te werken. De belangrijkste partners hiervoor zijn de molenaars, de gemeente, de dorpsvereniging of wijkraad en de bewoners. Door samen te werken knapt niet alleen de molenbiotoop op wat betreft aanvoer van wind en water, maar verbetert het ook de sociale samenhang van een gemeenschap met de molen. In Zuidoost (provincie Groningen) is op deze wijze gewerkt en heeft deze aanpak veel enthousiasme en een betere biotoop opgeleverd. Op basis van deze praktische ervaring is een stappenplan ontwikkeld dat als leidraad kan dienen voor soortgelijke projecten.

WINDVANG VOOR ALLE MOLENS IN GRONINGEN

STAPPENPLAN

- 1 **De verstoorde molenbiotoop** wordt gesignaleerd door de eigenaar of molenaar. Hij of zij zoekt partners om samen de biotoop te verbeteren. Deze partners kunnen zijn: de gemeente, Landschapsbeheer, een belangenvereniging voor molens en de bewonersvereniging. Deze partners vormen samen de werkgroep.
- 2 **Een omgevingsplan** wordt door de werkgroep opgesteld. Dit is een plan op maat waarin staat vermeld hoe de ideale omgeving eruit ziet en waarbij alle belangen zijn afgewogen. Eerst maakt de werkgroep een inventarisatie van de omgeving van de molen. In het omgevingsplan wordt de cultuurhistorische waarde van de beplanting aangegeven. Daarnaast wordt de molenbiotoop ingetekend volgens de landelijke richtlijnen en wordt onderzocht hoe de situatie in het verleden is geweest aan de hand van historische kaarten. Wat in Zuidoost goed heeft gewerkt is met de werkgroep een rondwandeling maken langs belangrijke plaatsen.
- 3 **De bewoners worden geïnformeerd** over het omgevingsplan. Op de bijeenkomst is het voor bewoners mogelijk suggesties voor aanpassing van het omgevingsplan te doen. Daarnaast is de bijeenkomst zeer geschikt om vrijwilligers te werven om mee te werken aan de uitvoering en om af te spreken hoe het omgevingsplan in de jaren na realisatie wordt beheerd.
- 4 **Toestemming** moet verkregen worden om de obstakels, die de vrije windvang van de molen belemmeren, van erven te verwijderen.
- 5 **Een nauwkeurige begroting** wordt na vaststelling van het omgevingsplan opgesteld. Deze is voorzien van een dekkingsplan. Neem bij dit plan ook vrijwilligerskosten en kosten voor een opleveringsfeest op! Subsidies kunnen nu aangevraagd worden.
- 6 **Een goed werkplan** waarin staat welke acties nodig zijn om het omgevingsplan te realiseren, is nodig voor de uitvoering kan beginnen. In het werkplan staat wie op welk moment wat moet doen en wie eindverantwoordelijk is. Een goede coördinatie van het geheel is een vereiste.
- 7 **Regel met de gemeente** dat zij de molenbiotoop erkent en planologisch vastlegt.
- 8 **Een fotoverslag** is belangrijk voor het archief, voor alle medewerkers, en voor subsidiegevers. Bij aanvang van het werk wordt de beginsituatie in beeld vastgelegd. Daarna wordt ook de uitvoering van werk en het eindbeeld vastgelegd. Maak foto's vanuit de omgeving richting de molen en maak foto's vanaf de molen.
- 9 Het werk is klaar. **Feest bij de oplevering.**

SAMEN WERKEN AAN **FRISSE WIND** EEN GOEDE MOLENBIOTOOP

DINEKE BUIST BNO VORMGEVING / ALBERT-ERIK DE WINTER, LEO STOCKMANN, JAN GRAMSBERGEN FOTOGRAFIE

Meewerkende organisaties aan het project Molenbiotoop Zuurdiijk 2012:

